

Handelskonjunkturen

September 2020

Sammanfattning

- Andra kvartalet 2020 rasade svensk BNP med 7,3 procent (fasta priser), vilket var det största raset sedan 1940.
- *Handeln som helhet* backade 8,2 procent i löpande priser och hårdast drabbad var *partihandeln* som föll med 10,3 procent.
- *Detaljhandeln* gick mot strömmen med en omsättning som ökade 1,8 procent. Spridningen inom detaljhandeln är dock fortsatt mycket stor. Drygt halva detaljhandeln har gått bra eller mycket bra, knappt halva har gått dåligt eller mycket dåligt. Hemestern bidrog positivt till detaljhandelns utveckling.
- *Dagligvaruhandeln* klarar sig generellt sett bra, men i gränshandeln är det fortsatt tvärnit i försäljningen. Servicehandeln och specialiserad livsmedelshandel har också stora utmaningar där kundflödena uteblir.
- *E-handeln* växte med 33 procent i omsättning under andra kvartalet.
- *Kronan* har fortsatt att stärkas mot viktiga valutor, vilket ger en lättnad för handlares importpriser.
- *Framtidsförväntningarna* hämtar sig från rekordlåga nivåer, men är fortsatt på negativa sidan.
- *Varslen* om uppsägning var fortsatt rekordhöga andra kvartalet. Till och med juli har 10600 personer varsplats, vilket är en ökning med 220 procent jämfört med 2019. Här ingår inte korttidspermitterade personer.
- *Korttidspermitteringar* omfattade t.o.m. den 26 augusti nästan 110.000 personer inom handeln.

Fallande export och hushållskonsumtion sänkte BNP rejält andra kvartalet

Andra kvartalet 2020 rasade svensk BNP med 7,3 procent (fasta priser) jämfört med samma kvartal 2019. Det är det största raset ett enskilt kvartal sedan 1940.

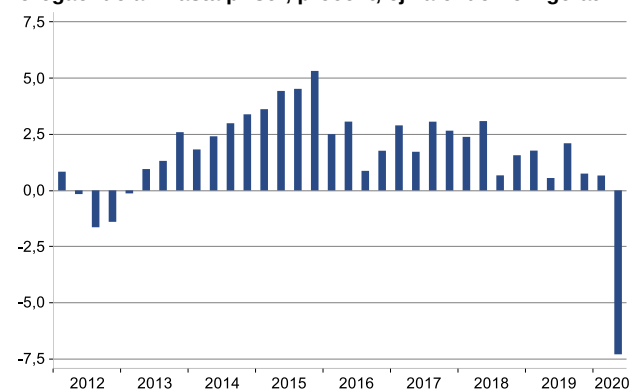
Exporten föll med 14,6 procent jämfört med samma kvartal föregående år och *importen* med 13,8 procent.

Hushållens totala konsumtionsutgifter sjönk i fasta priser med 8,9 procent, men det var inte detaljhandeln som minskade, utan främst konsumtionen av hotell- och restaurangtjänster, transporter samt konsumtion i utlandet. Mönstret är alltså detsamma som under första kvartalet, men betydligt kraftigare. Det är mot bakgrund av den breda nedgången i ekonomin anmärkningsvärt att detaljhandeln inte tog mer stryk. Stora delar av detaljhandeln har gått dåligt, men när mindre pengar kan spenderas på resor, hotell och restaurang så blir det en

större pott kvar att använda i handeln. Stora delar av detaljhandeln har gynnats av detta, och denna mekanism har förstärkts under juni, juli och augusti när nästan hela svenska befolkningen semestrade i Sverige.

De offentliga konsumtionsutgifterna sjönk med 0,9 procent under andra kvartalet jämfört med samma kvartal 2019. Bruttoinvesteringarna sjönk med 5,3 procent.

Svensk BNP-utveckling per kvartal jämfört med samma kvartal föregående år. Fasta priser, procent, ej kalenderkorrigerat.



Källa: SCB.

Även en "snabb" återhämtning tar tid

De flesta bedömare räknar med en relativt snabb återhämtning redan från och med det tredje kvartalet 2020, ett s.k. V-scenario. I dessa prognoser om ett kort krisförlopp växer svensk BNP relativt kraftigt redan 2021 från de låga nivåerna 2020. Men även om produktionen av varor och tjänster återhämtar sig ganska snabbt, kommer det ändå att ta tid innan raset i BNP helt har återhämtats. En återgång till de BNP-nivåer vi skulle ha haft om coronakrisen inte inträffat lär pågå en bit in i 2022.

Prognosjämförelse, BNP och hushållens konsumtion. Procentuellt förändring, fasta priser.

Prognosinstitut	BNP			Hushållens konsumtion		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Regeringen (aug)	-4,6	4,1	3,8	-4,7	4,3	4,3
Handelsbanken (aug)*	-4,3	3,8	2,7	-5,0	4,7	2,8
Swedbank (aug)	-5,0	3,2	3,5	-5,4	3,2	3,6
SEB (aug)	-3,8	4,2	3,1	-3,5	3,5	2,7
Riksbanken (jul)	-4,5	3,6	4,1	-4,3	3,6	4,3
Konjunkturinstitutet (jun)	-5,4	3,5	4,1	-5,1	4,3	3,7
Ekonomistyrningsverket (jun)	-6,3	4,8	4,3	-6,3	8,6	5,4

Källa: Konjunkturinstitutets sammanställning 28 augusti 2020.

*Kalenderkorrigerade prognoser för hushållens konsumtion.

Handeln som helhet tappade 70 miljarder kronor under andra kvartalet

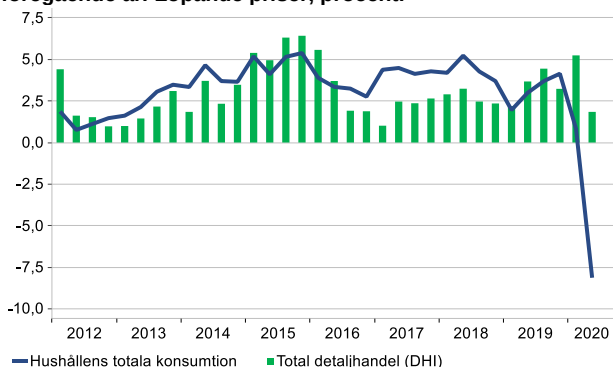
Trots ett efter omständigheterna starkt kvartal i detaljhandeln, där flera delbranscher och e-handeln utvecklades mycket starkt, så innebar partihandels utveckling att omsättningen i handeln som helhet föll med 8,2 procent mätt i löpande priser under andra kvartalet 2020. Detta inkluderar även motorhandeln inklusive reservdelsbranschen. På total nivå backade därmed den samlade handeln (SNI 45-47) ungefär i linje med ekonomin i stort, där BNP föll med drygt 7 procent mätt i fasta priser. Raset i handels samlade omsättning under andra kvartalet motsvarar drygt 70 miljarder kronor.

Partihandeln (SNI 46) föll med 53 miljarder kronor, motorhandeln m.m. (SNI 45) föll med 22 miljarder kronor och detaljhandeln (SNI 47) steg med 3,8 miljarder kronor.

Detaljhandelskonsumtionen stod emot raset andra kvartalet

I löpande priser sjönk hushållens totala konsumtion med 8,1 procent andra kvartalet 2020 jämfört med samma kvartal 2019 (I fasta priser 8,9 procent). Det är med bred marginal det största raset ett enskilt kvartal sedan i vart fall 1980 – så långt som nuvarande kvartalsstatistik sträcker sig. Detaljhandelskonsumtionen gick dock mot strömmen och växte med 1,8 procent andra kvartalet 2020, vilket alltså var avsevärt starkare än hushållens totala konsumtion som sammantaget föll stort. Se nästföljande diagram och ytterligare detaljer nedan.

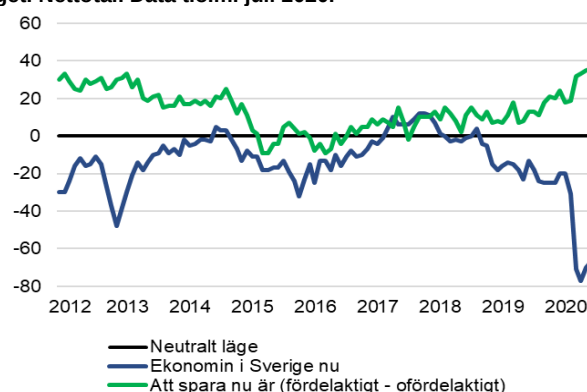
Tillväxt i detaljhandelns omsättning (DHI) och hushållens totala konsumtionsutgifter. Förändring mot samma kvartal föregående år. Löpande priser, procent.



Källa: SCB.

Hushållens syn på det ekonomiska läget föll till rekordlåga nivåer under coronakrisens inledning. Endast en svag uppgång kan därefter skönjas t.o.m. juli. Samtidigt har hushållens sparplaner stärkts påtagligt den senaste tiden.

Hushållens syn på svensk ekonomi och eget sparande i nuläget. Nettototal. Data t.o.m. juli 2020.



Källa: Konjunkturinstitutet.

Starkt andra kvartal i detaljhandeln mot bakgrund av coronakrisen...

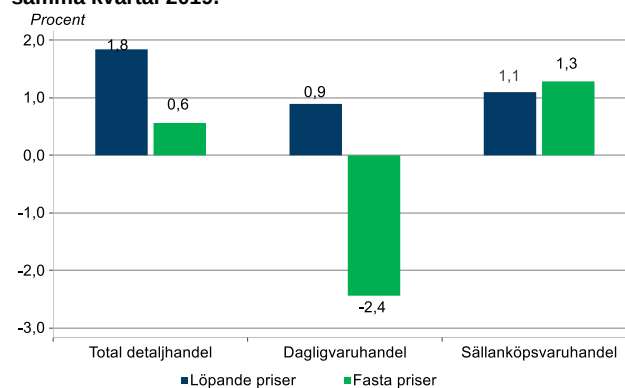
Hushållens dystra syn på den svenska ekonomin, det stora fallet i hushållens totala konsumtion samt de ökande sparplanerna under andra kvartalet hade i normala fall lett till en mycket svag försäljning i detaljhandeln.

Men i detaljhandeln som helhet ökade omsättningen med 1,8 procent andra kvartalet 2020 jämfört med samma kvartal 2019. Mätt i fasta priser (volym) växte detaljhandeln med 0,6 procent. Mot bakgrund av det stora raset i BNP och hushållens totala konsumtion får detta betraktas som anmärkningsvärt starka siffror. Att Sverige inte har haft någon total nedstängning är av allt att döma en starkt bidragande orsak till detta.

I *sällanköpsvaruhandeln* växte försäljningen under andra kvartalet med 1,1 procent i omsättning och 1,3 procent i volym (fasta priser). De genomsnittliga priserna sjönk alltså med ca 0,2 procent i sällanköpsvaruhandeln under andra kvartalet.

I *dagligvaruhandeln* växte omsättningen under andra kvartalet med 0,9 procent men volymen sjönk med 2,4 procent. I genomsnitt steg priserna alltså med nästan 3,5 procent. Se diagram nedan och detaljerad fördjupning i appendix på sidan 9.

Detaljhandelns tillväxt andra kvartalet 2020 jämfört med samma kvartal 2019.



Källa: SCB, Detaljhandelsindex. Obs! Dagligvaruhandel exkl. Systembolaget.

...men fortsatt tydlig tudelning av varu-grupper, geografi och försäljningskanal

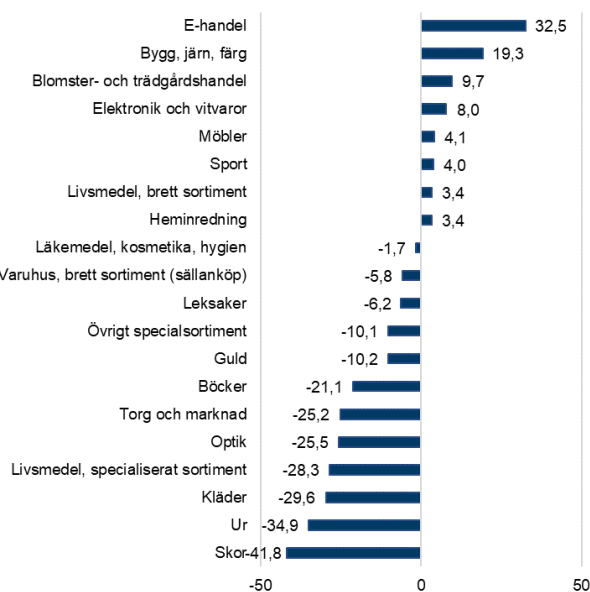
Trots den under omständigheterna goda utvecklingen på *total nivå* för detaljhandeln, så kvarstår den tudelning på branschnivå som inträdde redan i krisens inledning. I stora drag har vi brytt oss mer om hur egna bostäder och trädgårdar ser ut, och mindre om hur vi själva ser ut. I stort sett alla varor som har koppling till bostäder har ökat kraftigt i försäljning under andra kvartalet. Här finns bygghandel, trädgårdshandel, hemelektronik, heminredning och möbler. Samtidigt har försäljningen av skor, kläder, smycken och klockor minskat kraftigt.

Den breda livsmedelshandeln ökade omsättningen mycket starkt första kvartalet på grund av bunkring och uteblivna restaurangbesök. Andra kvartalet har inte varit lika starkt, men ändå med tydliga plussiffror. Den specialiserade livsmedelshandeln har däremot gått mycket dåligt ända sedan krisens inledning. Här finns t.ex. specialbutiker för kött, fisk, bröd, ost, kaffe och te.

Tudelningen finns också rent geografiskt. Citykärnor och gränshandeln har gått mycket dåligt även under andra kvartalet, eftersom de endast befolkas i mycket liten utsträckning. Andra delar av landet, ofta närmare bostadsområden, har ökat sin omsättning.

En tredje aspekt på tudelning gäller försäljningskanal, där e-handeln växt rekordartat under coronapandemin medan butikshandeln haft det tuffare.

Tillväxt i detaljhandeln andra kvartalet 2020 jämfört med andra kvartalet 2019, löpande priser, procent.



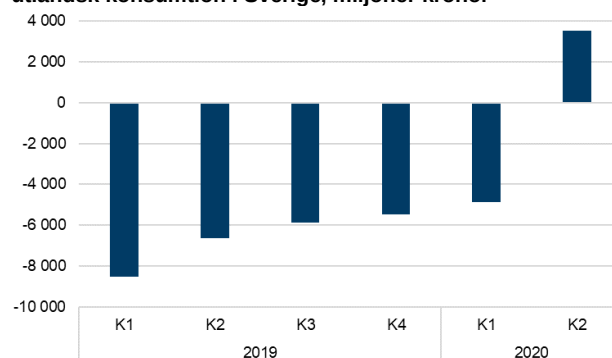
Källa: SCB, Detaljhandelsindex (DHI). Anm.: Med e-handel avses här enbart distanshandelsförsäljning enligt SNI 47.91.

Detaljhandeln i juli stärktes av hemester

Den nära nog totala förekomsten av hemester bidrog till ett uppsving i detaljhandeln under juni. Detta förstärktes under juli månad. För detaljhandeln är det mer betydelsefullt att svenska befolkningen finns på hemmaplan än att man tappat alla utländska turister. Normalt

sett tappat Sverige konsumtion till utlandet. Det innebär att svenskars konsumtion utomlands, eller från utlandet, normalt är större än den utländska konsumtionen i (eller från) Sverige. Exempelvis var nettoutflödet drygt 8 miljarder kronor första kvartalet 2019. Andra kvartalet 2020 var dock nettokonsumtionen mot utlandet positiv för svensk del. Ett konsumtionsöverskott på netto 3,5 miljarder kronor uppstod i utbytet mot utlandet, där det framför allt var svenska hushåll som kraftigt drog ner sin konsumtion från utlandet. Utländsk konsumtion i, eller från, Sverige minskade också, men inte riktigt lika kraftigt.

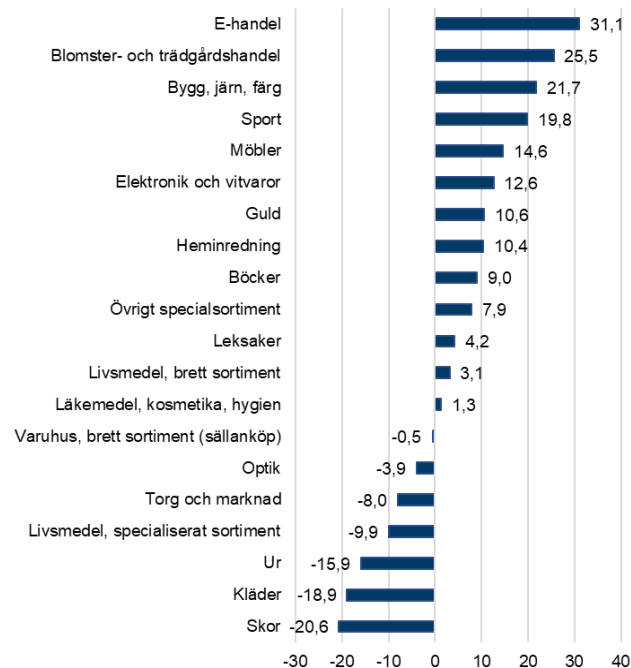
Nettoutflöde - hushållens konsumtion i utlandet jämfört med utländsk konsumtion i Sverige, miljoner kronor



Källa: SCB, Hushållens konsumtion och egna beräkningar.

I juli var det fler detaljhandelsbranscher som uppvisade plussiffror vad gäller omsättning än under andra kvartalet. Återhämtningen gäller även de hårdast drabbade delbranscherna, men skohandeln låg fortfarande på minus 20,6 procent i juli och klädhandeln på minus 18,9 procent jämfört med juli 2019.

Tillväxt i detaljhandeln juli 2020 jämfört med juli 2019, löpande priser, procent.



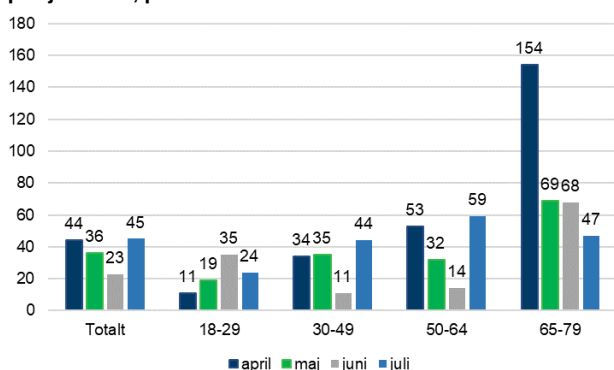
Källa: SCB, Detaljhandelsindex (DHI). Anm.: Med e-handel avses här enbart distanshandelsförsäljning enligt SNI 47.91.

E-handeln +33 procent andra kvartalet

E-handeln tog rejäl fart i april då den växte med 30 procent jämfört med april 2019. Den starka tillväxten ökade ytterligare något under maj och juni, och tillväxten för andra kvartalet landade på 33 procent. Detta enligt den statistik som SCB sammanställer för distanshandeln, där emellertid vissa omnikanalhandlars e-handelsomsättning inte ingår. Enligt E-barometerns skattningar, baserade på skattningar från konsumentundersökningar, var tillväxtnmönstret under andra kvartalet det omvända, dvs e-handeln växte snabbast i april (med över 40 procent), varefter tillväxttakten avtog stegvis i maj och juni. Den genomsnittliga tillväxten för andra kvartalet blev dock enligt dessa skattningar snarlik den som SCB:s statistik visar, och landade på 34 procent. För juli månad visar därefter E-barometerns skattningar en e-handelstillväxt på 45 procent.

Under coronapandemin har framför allt äldre personer ökat sitt e-handlande. Enligt E-barometerns konsumentundersökningar var detta allra tydligast i april.

Omsättningstillväxt i e-handeln. Totalt och per åldersgrupp, april-juli 2020, procent.



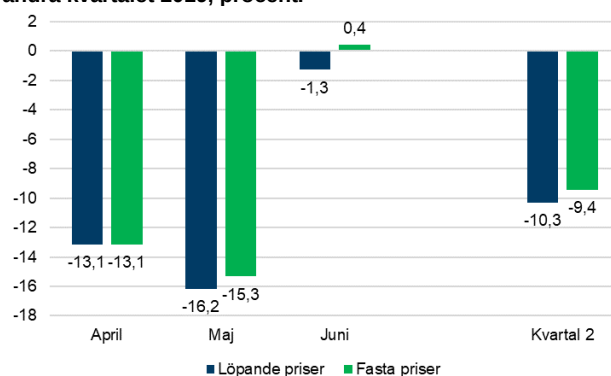
Källa: E-barometern, konsumentbaserade skattningar.

Stort fall för partihandeln andra kvartalet

Liksom för detaljhandeln slog de stora effekterna av coronapandemin igenom först under andra kvartalet, vilket lyftes fram redan i förra Handelskonjunkturen. April och maj blev riktigt dåliga månader, med ett ras i omsättningen på 13 respektive 16 procent. En tydlig återhämtning syntes dock i juni, då raset stannade på minus 1,3 procent mätt i löpande priser.

Sammantaget föll omsättningen i partihandeln med 10,3 procent under andra kvartalet 2020. I kronor räknat motsvarar detta en minskad omsättning med 53 miljarder kronor.

Tillväxt i partihandeln under andra kvartalet 2020 jämfört med andra kvartalet 2019, procent.

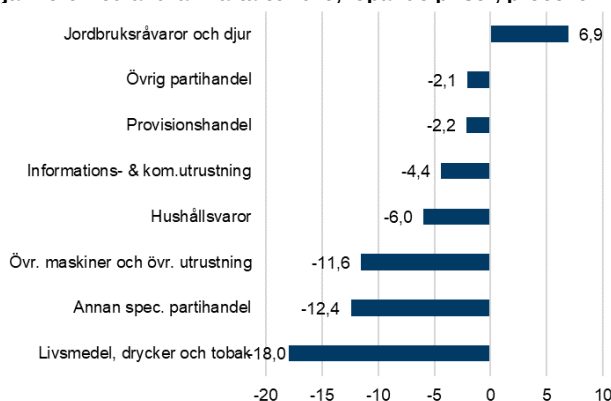


Källa: SCB.

Utvecklingen inom partihandeln delbranscher under andra kvartalet 2020 framgår i nedanstående diagram. Partihandeln med livsmedel, drycker och tobak var den mest krisande delbranschen under kvartalet. Detta i bjärt kontrast till första kvartalet, då denna delbransch i stället var den snabbast växande. Till skillnad från första kvartalet, där en stark inledning under januari och februari följdes av vissa bunkringstendenser i mars, så vägde den extremt svaga försäljningen till restaurangsektorn över tydligt under andra kvartalet.

Under andra kvartalet var det bara partihandeln med jordbruksråvaror och levande djur som uppvisade positiv tillväxt. Svaga jämförelsetal under andra kvartalet 2019 är en delförklaring till detta.

Omsättningstillväxt inom partihandeln andra kvartalet 2020 jämfört med andra kvartalet 2019, löpande priser, procent.



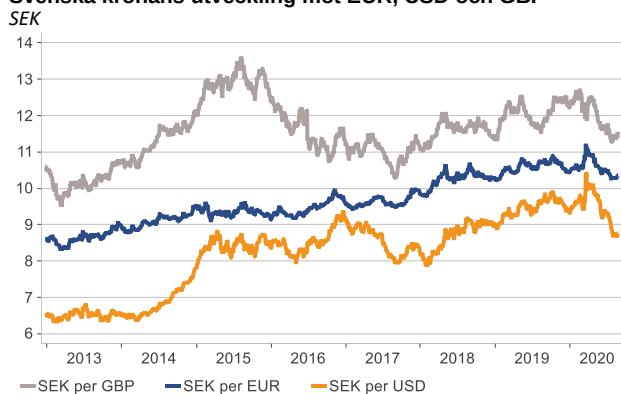
Källa: SCB.

Kronan har fortsatt att stärkas sedan Riksbanken övergav minusräntan

Den svenska kronan har försvagats trendmässigt mot euron, dollarn och pundet sedan 2013. Detta har lett till dyrare importpriser för handlare, vilket de långt ifrån alltid har kunnat kompensera sig för genom höjda konsumentpriser. Coronakrisen ledde inledningsvis till en ytterligare kronförsvagning eftersom många väntade sig att Riksbanken skulle sänka reporäntan. När Riksbanken valde att inte göra detta har kronan i stället stärkts tydligt sedan mitten av april.

Även om kronförstärkningen har skett från ett mycket svagt utgångsläge så ger den ändå en lättnad för handlare i form av ett minskat tryck på importpriser jämfört med om Riksbanken hade sänkt reporäntan och kronförsvagningen hade fortsatt eller de mycket svaga växelkurserna hade bestått. Från svagaste nivå har kronan stärkts med ca 20 procent mot dollarn och med ca 10 procent mot euron.

Svenska kronans utveckling mot EUR, USD och GBP



Källa: Riksbanken. Dagskurser.

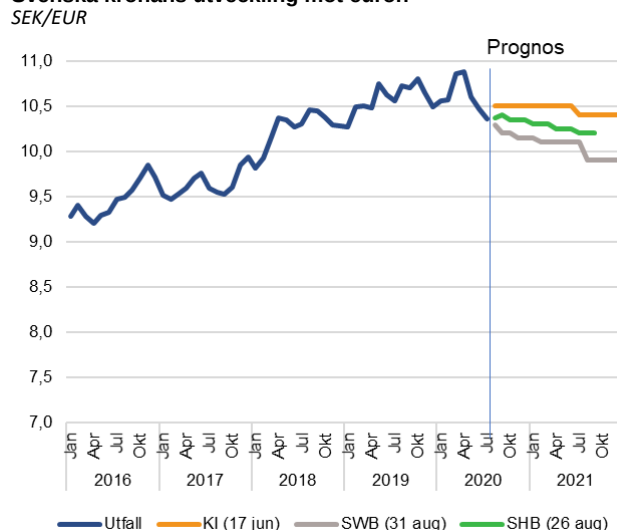
I de följande tre diagrammen har vi sammanfattat några aktuella prognoser för kronans utveckling mot euron, dollarn och pundet. Prognoserna kommer från Konjunkturinstitutet, Swedbank och Handelsbanken.

Osäkerheterna i prognoserna ska understrykas. Det finns alltid en rad faktorer som snabbt kan förändra bilden. Prognosinformationen ska ses som en *indikation* på de *förväntningar* om kronkursen som finns just nu – med viss spridning mellan de tre aktörer vars prognoser redovisas här.

Swedbank har tydligt reviderat ner prognosen för dollarn och euron på både kort och lång sikt.

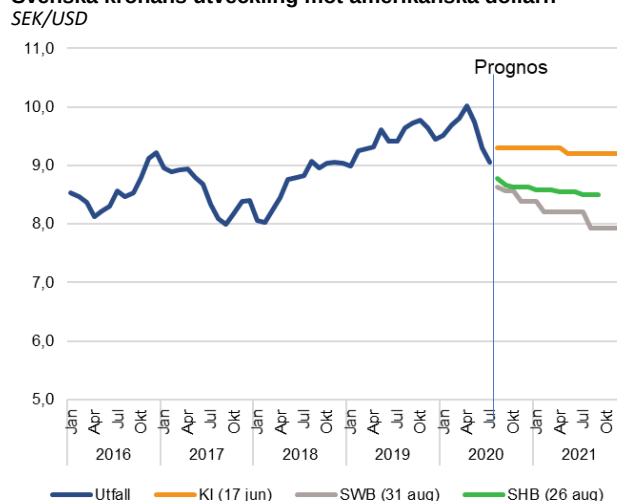
Kronförstärkningen i Swedbanks prognos bygger på en låg risk att Riksbanken inför minusränta igen, att Brexit-förhandlingarna leder till ett avtal samt att Donald Trump förlorar valet i USA i november. Osäkerheten kring presidentvalet i USA och kongressens svårighet att nå en överenskommelse om ett nytt stimulanspaket bidrar till att pressa ner dollarn. Kronan får även stöd i att det väntas en mer expansiv finanspolitik både i Sverige och Tyskland, som är vår viktigaste handelspartner.

Svenska kronans utveckling mot euron



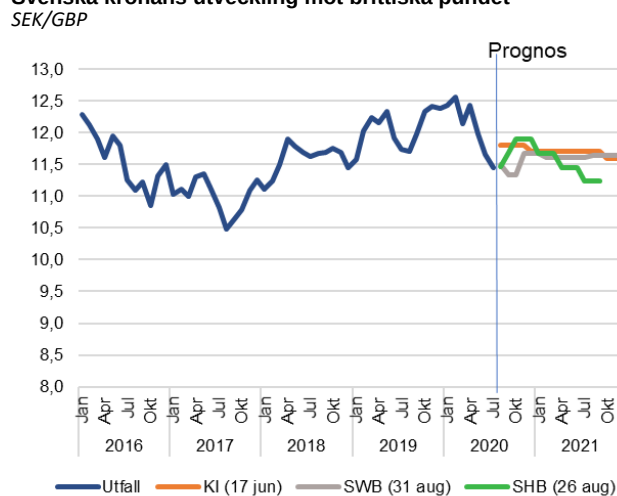
Källa: Riksbanken (utfall). Prognoser från Konjunkturinstitutet (KI), Swedbank (SWB) och Handelsbanken (SHB).

Svenska kronans utveckling mot amerikanska dollarn



Källa: Riksbanken (utfall). Prognoser från Konjunkturinstitutet (KI), Swedbank (SWB) och Handelsbanken (SHB).

Svenska kronans utveckling mot brittiska pundet



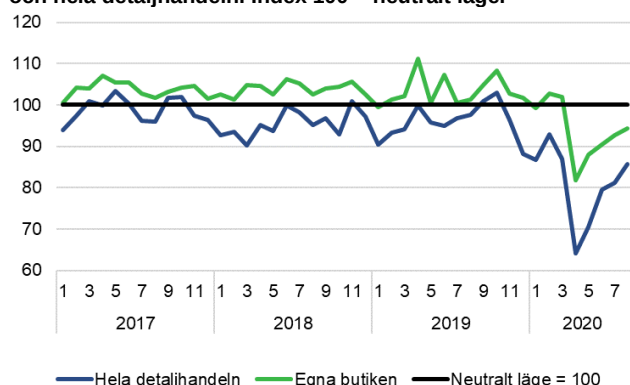
Källa: Riksbanken (utfall). Prognoser från Konjunkturinstitutet (KI), Swedbank (SWB) och Handelsbanken (SHB).

Handelsbarometern – återhämtning från rekordlåga nivåer

Svensk Handels handelsbarometer gällande tilltron till den *egna butikens/företagets* utveckling rasade med 20 procent i coronakrisens inledning (grön linje). En återhämtning har skett sedan dess, men fortfarande ligger denna indikator under den neutrala nivån, och tydligt under sitt historiska genomsnitt.

Tilltron till utvecklingen för *detaljhandeln i stort* (blå linje) har generellt sett alltid legat lägre. När coronakrisen bröt ut föll denna indikator mycket kraftigt. I april låg indikatorn på ca 64, jämfört med ett värde på 100 som kan betecknas som neutralt. I augusti hade denna indikator återhämtat sig till 86, vilket alltså fortsatt är 14 enheter under det neutrala läget.

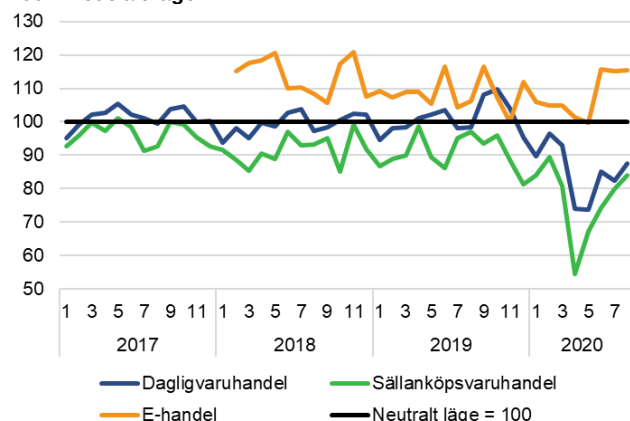
Handelsbarometerns framtidsindikator avseende egen butik och hela detaljhandeln. Index 100 = neutralt läge.



Källa: Svensk Handel.

Det är i första hand sällanköp som drar ner framtidsindikatorn för detaljhandeln i stort, vilket framgår av nästa diagram. Även dagligvaruhandeln ligger på låga nivåer, vilket i huvudsak förklaras av att den specialiserade livsmedelsförsäljningen och gränshandeln gått mycket dåligt. I augusti fortsatte återhämtningen från låga nivåer, i både dagligvaru- och sällanköpsvaruhandeln, medan e-handels framtidsförväntningar ligger kvar ganska stabilt 15 enheter över den neutrala nivån.

Handelsbarometern, framtidsförväntningar per bransch. Index 100 = neutralt läge.



Källa: Svensk Handel.

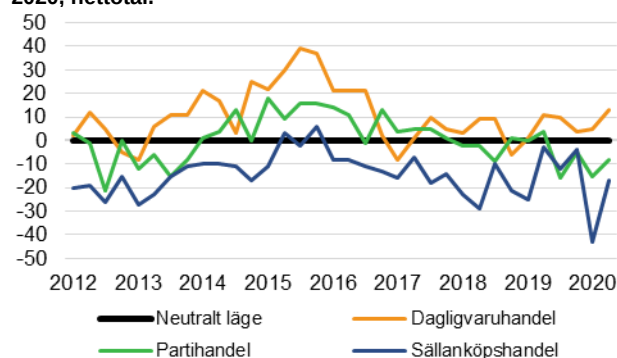
Lönsamhetsomdömen – bara dagligvaruhandeln visar positivt sentiment

Konjunkturinstitutet följer näringslivets syn på utvecklingen i månadsvisa enkäter. Företagen får bland annat ange om lönsamheten ökar (är på väg upp) eller minskar. Från andelen företag som anger "ökar" dras andelen som anger "minskar", vilket bildar ett netttotal över delbranschernas sammantagna syn på lönsamhetsutvecklingen.

Under första kvartalet 2020 föll både parti- och sällanköpsvaruhandlarnas lönsamhetsomdömen, och under andra kvartalet återhämtade sig båda.

Dagligvaruhandlarnas lönsamhetsomdömen ökade något jämfört med föregående kvartal och låg därmed tydligt över neutralt läge andra kvartalet.

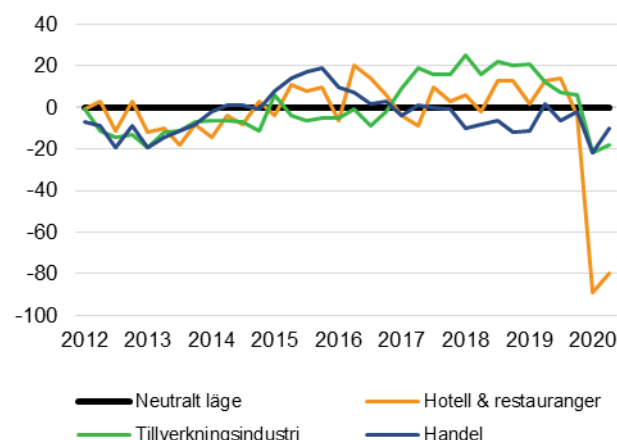
Lönsamhetsomdöme inom handeln t.o.m. andra kvartalet 2020, netttotal.



Källa: Konjunkturinstitutet.

Vid en jämförelse med andra delar av näringslivet föll Hotell och restaurang tillbaka extremt kraftigt under första och andra kvartalet 2020. Tillverkningsindustrin visade fortsatt låga lönsamhetsomdömen under andra kvartalet samtidigt som handeln återhämtade sig något. Samtliga tre sektorer har lönsamhetsomdömen under neutralt läge, men för första gången på länge var handeln den "minst dåliga" sektorn av dessa tre.

Lönsamhetsomdöme inom tillverkningsindustri, hotell- och restaurang samt handel t.o.m. andra kvartalet 2020, netttotal.

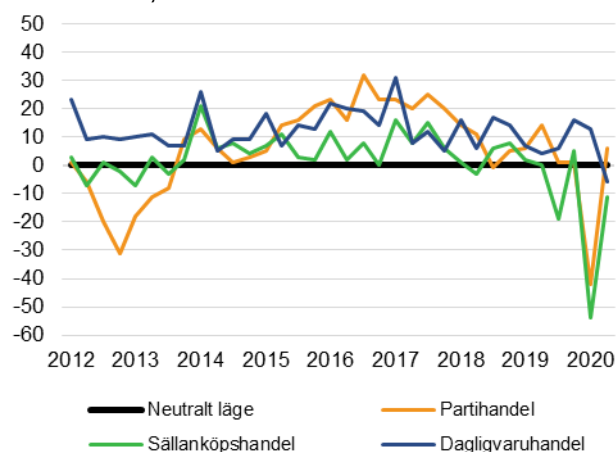


Källa: Konjunkturinstitutet.

Handlares anställningsplaner låga

Förväntningarna på hur antalet anställda ska utvecklas sjönk markant inom sällanköpsvaruhandeln och partihandeln under första kvartalet. Under andra kvartalet skedde en tydlig återhämtning, inte minst för partihandeln. Samtidigt föll förväntningarna på antalet anställda inom dagligvaruhandeln ner till negativa nivåer. En förklaring kan vara att volymförsäljningen efter bunkringen under första kvartalet har varit svag och att den specialiserade livsmedelshandeln samt gränshandeln fortsatt går mycket dåligt. Men även med dessa förklaringar framstår utvecklingen som förvånansvärt svag för dagligvaruhandeln.

Förväntningar på antal anställda inom handeln t.o.m. andra kvartalet 2020, netttotal.



Källa: Konjunkturinstitutet.

Rekordhöga varsel inom handeln

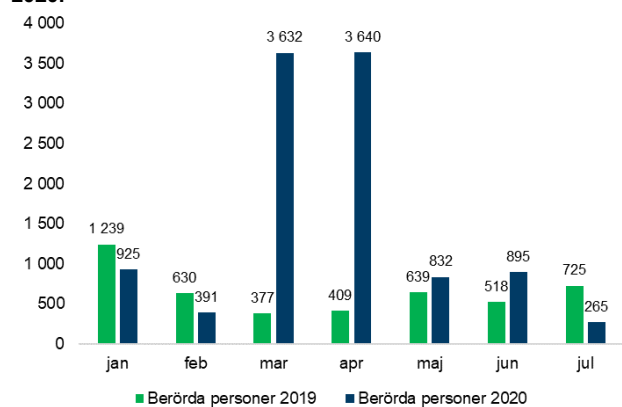
Både i mars och april 2020 varslades drygt 3600 personer inom handeln. Så höga tal har inte uppmätts någon gång en enskild månad sedan 1992. Nivån på antalet varsel är än mer anmärkningsvärd eftersom det under coronakrisen, i vart fall under april, varit möjligt att korttidspermittera personer vilket också har skett i hög utsträckning inom handeln. Korttidspermitteringar (korttidsarbete) ingår inte i statistiken över antalet varslade. I maj och juni var antalet varslade personer betydligt lägre än i mars och april, men fortfarande högre än samma månader 2019. I juli 2020 var dock antalet varslade inom handeln färre än samma månad förra året.

Till och med juli har nästan 10600 personer blivit varslade inom handeln. Det kan jämföras med ca 6800 under hela 2019, vilket i sig var en kraftig uppgång jämfört med 2018. Jämfört med motsvarande period 2019 motsvarar årets varsel (t.o.m. juli) en ökning med drygt 220 procent.

Hur många av de varslade som i slutändan faktiskt blir uppsagda är oklart, men det är erfarenhetsmässigt färre än antalet som blir varslade. Man kan också notera

att systemet med korttidsarbete har byggts ut och successivt används av fler handlare. Det förklarar den måttligare mängden varsel under maj till juli.

Antal varslade personer inom handeln januari till juli 2019 och 2020.

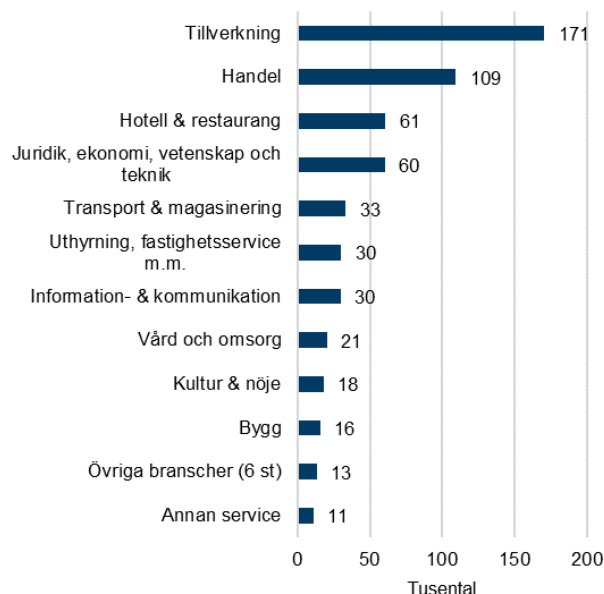


Källa: Arbetsförmedlingen. Korttidspermitteringar/korttidsarbete ingår inte i dessa siffror.

Handeln har nästan 110.000 personer i korttidsarbete

Vid sidan av varsel och personer som redan förlorat arbetet på grund av konkurs, så är en mycket stor del av de anställda inom handeln för närvarande i korttidsarbete (korttidspermittering). Nästan en femtedel av de sysselsatta inom handeln, cirka 110.000 personer var korttidspermitterade per den 26 augusti 2020. Det är enbart tillverkningsindustrin som har fler personer korttidspermitterade.

Antal personer berörda av korttidsarbete till och med 26 augusti 2020. Tusental personer per delbransch.



Källa: Tillväxtverket.

75 procent fler berörda av konkurs andra kvartalet 2020

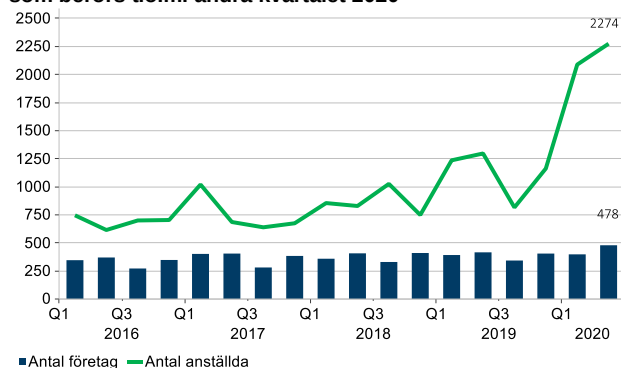
Under 2019 gick 1552 företag i konkurs, vilket berörde 4500 anställda.

Under andra kvartalet 2020 berördes 2274 anställda av konkurser, vilket är 75 procent fler än andra kvartalet 2019. Under första kvartalet 2020 var motsvarande ökning 70 procent.

Antalet företag som gick i konkurs under andra kvartalet ökade lite mer måttligt. Totalt var det 478 företag som gick i konkurs, vilket var en ökning med 15 procent jämfört med första kvartalet 2019. Den stora skillnaden i coronakrisens inledning är alltså att det var fler lite större företag, med fler anställda, som gick i konkurs än tidigare.

Till och med juli hade sammantaget 4608 personer berörts av konkurser inom handeln. Det var alltså fler än under hela 2019.

Antal företagskonkurser inom handeln och antal anställda som berörs t.o.m. andra kvartalet 2020



Källa: SCB. Avser SNI 45-47.

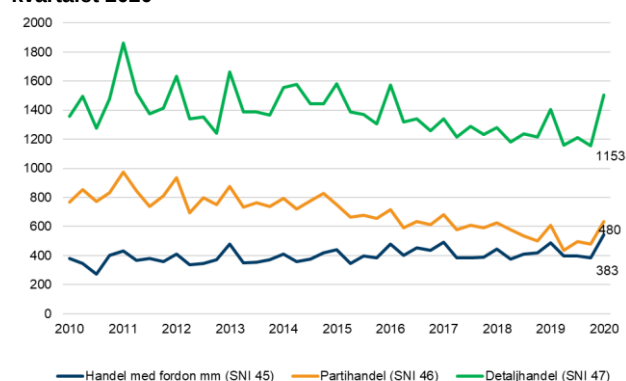
Antalet nystartade företag ökade kraftigt första kvartalet 2020

De nystartade företagen är naturligen små och i genomsnitt sysselsätter de drygt en person.

Under första kvartalet 2020 (senast tillgänglig statistik) fick nyföretagandet ett uppsving i alla delar av handeln. Totalt startades 2681 företag, vilket motsvarar en ökning med 7 procent jämfört med första kvartalet 2019. Den förhållandevis stora ökningen under första kvartalet finns framför allt bland aktiebolagen och kan därmed delvis förklaras med att kravet på aktiekapital sänktes från årsskiftet, från 50.000 till 25.000 kronor. Det sänkta kravet på aktiekapital förefaller därmed ha haft effekt på nyföretagandet i handeln, i vart fall var uppgången tydlig innan corona-pandemin bröt ut i mars.

Inom detaljhandeln var det framför allt e-handelsföretag som nystartades. Inom partihandeln dominerade partihandel med hushållsvaror bland de nystartade företagen.

Antal nystartade företag inom handeln till och med första kvartalet 2020

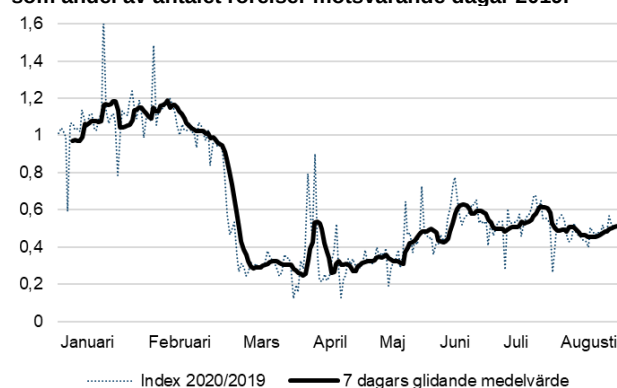


Källa: Tillväxtanalys.

Personrörelser i Stockholms innerstad fortsatt bara hälften så många

I följande diagram visas utvecklingen av personrörelser i centrala delar av Stockholm under perioden 1 januari till sista augusti 2020. Området utgörs grovt sett av syd-västra Norrmalm. Utvecklingen relateras till hur många rörelser det var under motsvarande dagar 2019. Det innebär att om linjen ligger på 1,0 så var det lika många personer som rörde sig inom området båda åren. Om linjen ligger på 1,1 så var det 10 procent fler rörelser 2020, osv.

Personrörelser i Stockholms innerstad. Rörelser under 2020 som andel av antalet rörelser motsvarande dagar 2019.

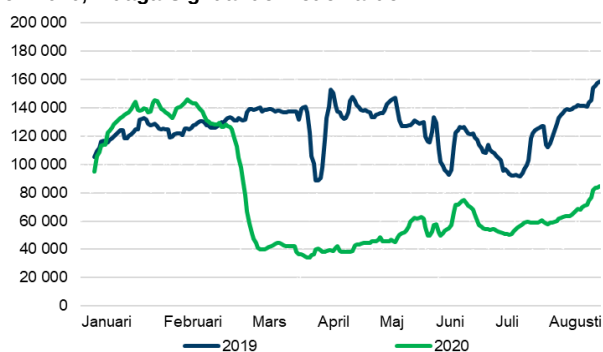


Källa: Telia Data Insights och egna beräkningar.

Av diagrammet framgår att antalet personrörelser föll snabbt i coronakrisens inledning, och att de därefter enbart har återhämtat sig något. Som mest har andelen rörelser motsvarat 60 procent av 2019 års personrörelser. Under augusti har dock dessa fallit tillbaka i och med att terminsstarten i år inte gett samma ökning som 2019. I slutet av augusti var andelen rörelser bara ca 50 procent av 2019 års nivå.

I nästa diagram visas antalet personrörelser i absoluta tal (7 dagars glidande medelvärde). Sedan mars 2020 har det skett en trendmässig återhämtning i antalet personrörelser, och antalet rörelser sedan mars är som högst i slutet av augusti. Denna ökning är dock som sagt mindre uttalad än hur det såg ut under 2019, så i relativa termer är återhämtningen fortfarande svag.

Personrörelser i Stockholms innerstad. Rörelser under 2019 och 2020, 7 dagars glidande medelvärde



Källa: Telia Data Insights och egna beräkningar.

Handelskonjunkturen

Handelskonjunkturen kommer ut fyra gånger per år, och produceras av Svensk Handels ekonomiska sekretariat. Materialet är enbart avsett för Svensk Handels medlemsföretag. Vid frågor om innehållet, kontakta:

Johan Davidson
chefsekonom

☎ 070-698 39 02 ✉ johan.davidson@svenskhandel.se

Appendix: Detaljhandeln januari till juli 2020

Försäljningsutveckling i detaljhandeln januari till juli 2020 jämfört med motsvarande perioder 2019. Löpande priser. Negativ utveckling färgmarkerad.

Procent	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	K1	K2	Halvår 2020
Total detaljhandel	4,8	8,7	2,7	-1,6	0,4	6,6	6,6	5,2	1,8	3,4
Dagligvaruhandel (exkl systembolag)	4,9	8,3	8,9	-0,5	0,7	2,5	2,0	7,4	0,9	4,0
Livsmedel, brett sortiment	5,1	8,6	10,4	2,2	3,2	4,7	3,1	8,1	3,4	5,6
Livsmedel, specialiserat sortiment	3,4	5,1	-10,2	-32,0	-29,3	-23,8	-9,9	-0,9	-28,3	-15,8
Sällanköpsvaruhandel	4,2	8,7	-2,3	-3,9	-0,7	7,8	8,8	3,3	1,1	2,1
Varuhus/stormarknader med brett sortiment	5,0	9,9	-8,5	-10,4	-5,1	-2,0	-0,5	1,5	-5,8	-2,8
Elektronik och vitvaror	13,1	11,9	6,7	3,9	5,4	14,3	12,6	10,5	8,0	9,2
Heminredning	6,2	6,8	-7,4	-1,9	3,3	8,4	10,4	1,5	3,4	2,5
Järn, bygg, färg	5,7	9,1	4,4	17,6	17,5	22,9	21,7	6,3	19,3	14,1
Möbler	11,5	14,2	-9,1	-2,2	5,9	9,0	14,6	4,8	4,1	4,5
Böcker	25,1	28,4	5,3	-23,1	-32,7	-5,9	9,0	19,7	-21,1	-2,6
Sport	-5,2	16,2	-12,6	-1,9	1,8	12,2	19,8	-1,7	4,0	1,5
Leksaker	-40,5	-0,6	-8,1	-14,7	-7,0	2,8	4,2	-20,7	-6,2	-13,7
Kläder	2,5	-1,1	-33,5	-38,7	-32,6	-19,0	-18,9	-11,7	-29,6	-21,8
Skor	-13,4	-3,2	-43,5	-50,8	-44,9	-29,7	-20,6	-21,1	-41,8	-33,2
Läkemedel, kosmetika och hygienartiklar	3,9	9,0	21,8	-3,3	-8,3	7,1	1,3	11,6	-1,7	4,9
Blomster- och trädgård	4,7	0,4	-6,6	6,6	13,1	8,4	25,5	-1,2	9,7	6,2
Ur	7,3	3,5	-32,4	-50,8	-31,1	-24,6	-15,9	-9,1	-34,9	-23,7
Guld	15,8	25,7	-6,9	-16,7	-17,2	1,7	10,6	11,2	-10,2	-0,8
Optiker	4,4	10,5	6,0	-30,7	-32,0	-12,0	-3,9	7,0	-25,5	-10,0
Övrigt specialsortiment	6,7	-1,4	-6,4	-18,9	-9,4	-0,7	7,9	-0,5	-10,1	-5,6
Torg- och marknadshandel	-6,1	8,2	-10,4	-38,1	-27,3	-12,6	-8,0	-3,2	-25,2	-15,3
E-handel	-1,7	6,5	12,1	29,9	31,2	36,5	31,1	5,5	32,5	19,2

Källa: SCB, Detaljhandelsindex.

Nyckeltal för handeln

Utveckling i procent från motsvarande period föregående år

	2018					2019					2020	
Procentuell utveckling i löpande priser om inget annat anges	K1	K2	K3	K4	Helår	K1	K2	K3	K4	Helår	K1	K2
BNP, hushållens inkomster och konsumtion												
BNP fasta priser	2,4	3,1	0,7	1,6	2,0	1,8	0,6	2,1	0,7	1,3	0,7	-7,3
Hushållens disponibla inkomster, löpande priser	10,0	-2,0	5,5	6,3	4,5	5,4	5,8	5,0	4,8	5,3	2,8	-6,6
Hushållens konsumtionsutgifter, löpande priser	4,2	5,2	4,3	3,7	4,3	2,0	3,0	3,7	4,1	3,2	0,8	-8,1
Detaljhandelsindex och E-barometern ¹												
Hela Detaljhandeln	2,9	3,2	2,5	2,3	2,5	2,2	3,7	4,4	3,2	3,4	5,2	1,8
E-handel	17	14	15	-	15	15	13	11	-	13	16	32,5*
Dagligvaruhandeln totalt	4,5	2,5	3,4	3,6	3,2	2,0	4,9	4,0	3,3	3,5	7,4	0,9
Bred livsmedelshandel	4,3	2,5	3,5	3,6	3,4	2,1	4,8	3,9	3,5	3,6	8,1	3,4
Specialiserad livsmedelshandel	7,5	2,3	2,1	3,3	3,6	0,2	5,0	4,1	0,9	2,6	-0,9	-28,3
E-handel	30	28	-	-	27	19	24	30	-	22	27	114
Sällanköpsvaruhandeln totalt	1,4	3,9	1,7	1,3	2,0	2,6	2,6	4,7	3,0	3,2	3,3	1,1
Elektronik	2,3	7,0	10,2	4,6	5,9	2,7	9,7	9,0	12,1	8,7	10,5	8,0
E-handel	12	7	12	-	12	18	16	10	-	14	15	-
Kläder och skor	-5,8	2,8	-1,9	-3,8	-2,0	5,2	-2,8	1,6	-1,7	0,2	-12,8	-31,2
E-handel	13	15	14	-	13,0	13,0	12,0	9,0	-	12	14	-
Sport	-0,9	7,4	1,6	0,6	2,3	1,0	-2,5	2,8	0,7	0,5	-1,7	4,0
E-handel	26	20	17	-	21,0	12	16	13	-	13	18	-
Böcker	-1,0	8,6	8,4	4,0	5,0	3,8	15,6	8,5	13,3	10,6	19,7	-21,1
E-handel	6	10	5	-	6,0	4,0	0,0	1,0	-	1	-2	-
Leksaker	0,8	7,1	5,1	-4,5	0,7	-12,1	-30,0	-24,5	-29,7	-25,5	-20,7	-6,2
E-handel	20	15	20	-	17,0	6,0	5,0	0,0	-	3	0	-
Möbler och inredning	3,9	0,0	1,4	1,4	1,6	0,7	6,3	5,7	4,0	4,2	3,8	3,9
E-handel	25	23	20	-	22	17	13	13	-	14	23	-
Bygg	-1,4	6,7	1,5	7,6	3,9	8,9	1,7	4,6	-1,5	3,0	6,3	19,3
E-handel	14	16	4	-	10	4	7	7	-	9	25	-
Partihandelsindex												
Hela partihandeln	7,3	7,4	9,4	7,8	8,2	4,5	4,7	4,5	1,7	3,8	5	-10,3
Livsmedel	8,7	2,5	4,8	4,3	4,7	2,3	18,8	17,2	14,3	13,4	20,3	-18
Hushållsvaror	3,9	2,4	6,9	6,6	5,6	4,6	-1,2	1,2	0,2	1,1	1,2	-6
Info- & komm.utrustn	3,2	15,3	23,8	8,9	13,2	7,1	8,6	-6,0	-0,9	1,9	0,6	-4,4
Övr maskiner & utrustn	4,8	9,9	11,5	6,3	8,1	6,6	7,7	8,1	3,8	6,5	1,2	-11,6
Annan spec partihandel	14,2	11,9	10,4	10,5	11,6	2,3	-1,2	0,5	-5,5	-1,1	1,5	-12,4
Handelsbarometern, indexnivå, kvartalsgenomsnitt. 100=neutralt												
Framtidsindikatorn Egen butik	102,5	104,2	104,3	104,2	103,8	101,3	105,5	102,6	104,6	103,5	101,3	86,7
Framtidsindikatorn Hela detaljhandeln	93,4	94,6	97,2	96,5	95,4	93,7	96,6	97,3	98,0	96,4	88,9	71,4
Dagligvaruhandel	96,6	99,0	100,6	100,8	99,3	97,9	101,2	101,0	104,8	101,2	93,0	77,6
Sällanköpsvaruhandel	90,2	90,2	93,7	92,1	91,6	89,5	92,0	93,5	91,3	91,6	84,7	65,3
E-handel	-	117,1	109,6	114,1	113,6	109,1	109,1	109,0	107,6	108,7	105,2	105,5
Kronans växelkurs												
SEK/EUR, genomsnittskurs per kvartal	9,96	10,33	10,41	10,32	10,26	10,42	10,62	10,66	10,66	10,59	10,66	10,65
SEK/USD, genomsnittskurs per kvartal	8,11	8,67	8,95	9,04	8,69	9,17	9,45	9,59	9,63	9,46	9,67	9,68

1. Observera att branschindelningarna enligt Detaljhandelsindex och E-barometern inte är helt jämförbara.

Anm.: " - " betyder att värde saknas.

Källa: SCB, Svensk Handel, Riksbanken, E-barometern och Dagligvaruindex.

* Källa: Detaljhandelsindex. E-barometern för andra kvartalet 2020 var ej publicerad vid denna rapportens sammanställning.